

Virághullató század

Az ember az egyetlen önpusztító lény a fajok túlélésére berendezett nagy eleven sorsjátékban. Ehhez az etikus kiváltsághoz éppen értelme segítette hozzá, amennyiben intézményesítette az önpusztítást: önvédelemből. A nem érdekében az egyedek ellen emelt kritériumokkal. Egyre ravaszabb és hatékonyabb normarendszereket talált ki, törvényeket hozott, eredetileg nemes, pozitív céllal, nem csupán elrettenteni. Elhárítandó egy már nem a természet, hanem önmaga felől is fenyegető veszélyt; ám egyre jobban belefeledkezve, elsodródva az eredeti állapottól, öncéllá burjánzó gyakorlat kicsinyeskedése közepette, egyre veszedelmesebbé vált a dolog. Mindent kezdett önpusztításra használni. Jogot, vallást, ideológiát. Bizonyos fokig és értelemben a tudást, a tudományt is. A pre-kopernikuszi s a poszt-hipokratikus gyaránt.

Nem indokolt? Indokolt lenne az egész történelemről mint a gyűlölet történelméről beszélni, mert az eszméktől a tettlegességig, az állati ösztönöktől az elborult agy kormányozta szellemiségig sajnos egyenletesen eloszolva ott van végig a véres történelemben, mely mégis az Athének, a reneszánszok történelme is, hogy néha igazán úgy tűnik: csak előtűzött, álruhás Bach-muzsika minden. Sajnos az, hogy az asszírok szó szerint szíjat hasítottak legyőzött ellenfeleik: a hadifoglyok hátából és az, amit az emberi testtel-lélekkel épp ebben a pillanatban is elkövetnek valahol, magán- vagy közindítékből, nem növekvő, de nem is csökkenő tendenciát mutat. Ennyi tapasztalat kásahegyén, kincses szemétdombján ücsörögve, a legkönnyebb volna elismerni: beismerni, hogy szerkezeti a dolog, ennek a világegyetemben csodaként, eddig unikumként ismert értelmes lénynek a létében valamiért és valamitől, lehet: valamire – kiküszöbölhetetlen az egyedben és az emberiségben egyaránt néha besűrűsödő és kicsapódó indulat ténye.

Ezzel a letűnt századra akasztható jelzőnek akár békét is hagyhatunk, úgyis elbúcsúzott már szegény, és jelzőkkel úgy teleaggatva a jövő korok örömeire vagy kárörömeire, mint valami karácsonyfa. „Mindig így volt e világi élet”, századnyi szegmentumait mérni áltudományos pepecselés. Ezzel nem nyugtathatjuk magunkat persze, de ne is essünk abba a fénytörési bűvöletbe, hogy a mi egzisztenciális élményünk feltétlenül világrekord is.

Mert józan eszű mai embert nem hat meg más, csak állandóan új meg új veszélybe sodort érdekei testének-lelkének, tovább sanyargatott gyermekeinek és tovább korlátozott vágyainak.

NAPÚT

Irodalom, művészet,
környezet

X. évfolyam 3. szám

Kiadja a Cédrus Művészeti Alapítvány megbízásából a Napkút Kiadó Kft. Megjelenik évente tízszer.

Főszerkesztő: **Szondi György**. Szerkesztik: **Bába Szilvia** (művelődés), **Balázs Géza** (nyelvművelés),

Bognár Antal (próza), **Elek Szilvia** (zene), **Király Farkas** (vers), **Kovács Ildikó** (szöveggyűjtés),

Sebeők János (környezet), **Szondi Bence** (törtélem), **Vincze Ferenc** (műbírálat), **Wegner Tibor** (művészet).

Szerkesztőségvezető: **Molnár Noémi**. Terjesztés: **Németh Lóránt**.

Napút-kör: **Csűrös Miklós, Gazdag Dávid, Gráfik Imre, Hankiss Elemér, Dr. Koncz Gábor,**

Lászlóffy Aladár, Sánta Ferenc, Schwajda György, Konrad Sütarski.

(tiszteltbellei konzulensek). • Alapította: **Masszi Péter**. Lapterv: **Gosztola Gábor**.

Szerkesztőség: 1014 Budapest, Szentharomság tér 6. III. em. 16. • Telefon/fax: (1) 225-3474

E-mail: napkut@gmail.com • Honlap: www.napkut.hu

Nyomdai kivitelezés: Érdi Rózsa Nyomda. Terjeszti a Hírker Rt. és az NH Rt.

ISSN: 1419-4082

Onnan nézek szertesztét
(Lászlóffy Aladár rovata) . . . . . borítóbelső

Szepes Erika: Elrejtett kulcs 3
Nagy Zopán: Mai haikuk 13
Ivánovics Beatrix: haiku. 15

Haikuk

Acsádi Rozália 17; Balla Zsuzsanna 18;
Balogh József 19; Bartha Tamás 20;
Bessenyei Judit 21; Boga Bálint 22;
Bozsoky Erika 23; Börzsönyi Erika 24;
Branyiczky Rita 25; Brassai Ágnes 26;
Csepregi János 27; Cserny Timi Pookah 28;
Demeter Mária 29; Egry Artúr 30;
Fucskó Miklós 31; Gáspár Imre 32;
Géczi R. Ferenc 33; Geisz László 34;
Gergely László 35; Halászi Aladár 36;
Havadi Krisztina 37; Illés László 38;
Jakab Lilla 39; Kiliti Natália 40;
Kiss Georgina 41; Kósa Emese 42;
Kovács Roland 43; Medgyesi Gabriella 44;
Mészáros Ildikó (Kokesz) 46;
Móczár Csaba 47; Molnár Krisztina Rita 48;
Molnár Szilvia (Aphrodite) 49; Nagy Balázs 50;
Nagy Mihály 51; Novák Valentin 52;
Pálinkás Krisztina (Lyrian) 53; Papp Laura 54;
Pataki Edit 55; Rezes Erzsébet 56;
Safranka Judit 57; Salamon József Imre 58;
Sánta Hajnalka 59; Standovár Ágota 60;
Sümei Attila 61; Szabó Julianna 62;
Szél Zsolt 63; Szelőczei Orsolya 64;
Szepsy Eleonóra 65; Talált Évike 66;
Tóth Katalin 67; Valyon László 68;
Végh Attila (vegha) 69; Végh Sándor 70;
Véghelyi Balázs 71; Vihar Judit 72
Petz György haibunjai 73
Sárközi László: Költészet 76
Vékony Andor–Sárközi László haikui 77

Tárlat

Somogyi Réka selyemfestményei
(a színes mellékleten)
Zalai Károly: Árnyékon innen,
selyemhullámon túl. 81

Mukai Kjórai, Po Csü-ji, Szógjoku,
Ki no Curajuki 82

Arivara no Narihira, Sógi zen szerzetes
(Legény Enikó fordításai) 83

Kaga no Csijó
(Popovics Péter [Pekka] fordításai) 84

Kóda Rohan, Macumoto Takasi, Sógi,
Takahama Kjosi, Josza Buszon 86

Kobajasi Issza
(Szabolcsi Erzsébet fordításai) 87

Szugita Hiszajo (Kozma Ildikó fordítása) 87

Ion Codrescu, Catalin Isman,
Nichita Stanescu 88

Vasile Smarandescu, Constantin Abaluta,
Florin Vasiliu (Szlafkay Attila fordításai) . . . 89

Pethó Tóth Károly fordításai 90

Jancsó Noémi: Galamb sétált. 91

Berek

Dede Balázs: Szerves egyensúly 93

Kicsi Sándor András: Tátorján és rokonai. . . . 96

Fénykör

Mátyus Aliz: Négynegyedes 99

Faludi Ádám: Napszöktető 102

Hetedhét

Xaver Bayer: Ma boldog napra ébredhetnénk 106

Thomas Glavinic: Az éjszaka műve
(Billinger Edit fordításai) 110

Igor Szahnovszkij: Lehetséges
(Arató János fordítása) 113

Ablak

Parragi Zoltán: Aki korpa közé keveredik
(Nagy Koppány Zsolt:
Magyapám tudott repülni) 118

Borbély András: Történelem mint átok?
(Bánki Éva: Magyar Dekameron). 121

Dávid Anna Dóra: A másik oldal felé
(Erdős Virág: Eurüdiké) 125

Pieldner Judit: Szabad és királyi
(Vida Gábor: Nem szabad és nem királyi) 127

Illusztrációk

Lévai Ádám haikurajzai 14, 56, 83, 85, 92, 98

Melléklet

Káva Téka - Napút-füzetek 23.

Varga Csaba: Egyesített elmélet: metafizológia

NAPÚT

Irodalom, művészet,
környezet

X. évfolyam 3. szám

Cseresznyevirágzás

A SZÉLRÓZSA ILLATÚTJAI

E számunk képzőművész vendége, Somogyi Réka 1974-ben született Budapesten. Az ELTE BTK német-svéd szakán diplomázott. 1996-tól 2001-ig Németországban élt. Ekkor kezdett el selyemfestéssel foglalkozni, egy neves bonni mester, Ingrid Zeelau hatására. A belvárosi Képipró Galériában és a váci Duna p'Art Galériában állandó tárlata van.

E számunk megjelenését a Japán Alapítvány támogatta.